

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
АГРОБІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Спеціальність 201 «Агрономія»

Допускається до захисту
Зав. кафедри генетики, селекції і
насіництва сільськогосподарських культур

_____ доцент, М.В. Лозінський
підпис, вчене звання, прізвище, ініціали
« ____ » _____ 2023 року

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА

УДОСКОНАЛЕННЯ ЕЛЕМЕНТІВ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ САДЖАНЦІВ ПЕРСИКА В УМОВАХ СТОВ «АГРОФІРМА КОРСУНЬ» ЧЕРКАСЬКОГО РАЙОНУ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Виконав : КУЗЬМІЧ ЯНА ВОЛОДИМИРІВНА

прізвище, імя, по батькові, підпис

Керівник : доцент Шубенко Л.А.

вчене звання, прізвище, ініціали підпис

Рецензент : доцент Панченко Т.В.

вчене звання, прізвище, ініціали підпис

Я, Кузьміч Я.В., засвічую, що кваліфікаційну роботу виконано з дотриманням принципів академічної доброчесності.

Біла Церква

2023

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

Факультет Агробіотехнологічний
Спеціальність 201 «Агрономія»

Затверджую

Гарант ОП Агрономія

професор Грабовський М.Б.
_____ 2023 р.

ЗАВДАННЯ

на кваліфікаційну роботу здобувача

Кузьміч Яні Володимирівні _____

Тема: Удосконалення елементів технології вирощування саджанців персика в умовах СТОВ «Агрофірма Корсунь» Черкаського району Черкаської області

Затверджено наказом ректора № _____ від _____

Перелік питань, що розробляються в роботі: дослідити сумісність прищепно-підщепної комбінації сортів персика з насінневою підщепою мигдаль гіркий та клоновою підщепою Пуміселект; дослідити біометричні та біологічні показники саджанців персика у розсаднику.

Вихідні дані: клонова підщепа для персика Пуміселект, насіннева підщепа мигдаль гіркий, сорти персика – Ред Хавен (контроль), Глорія Рояль, Золота Москва, Пламенний, Посол Миру, Теміра, Фаворит Мареттіні, Флемінг Ф'юрі

Календарний план виконання роботи

Етап виконання	Дата виконання етапу	Відмітка про виконання
Огляд літератури	2022 – 2023 рр	виконано
Методична частина	травень 2022 р	виконано
Дослідницька частина	травень 2022 – вересень 2023 р	виконано
Оформлення роботи	вересень-жовтень 2023 р	виконано
Перевірка на плагіат	жовтень 2023 р	виконано
Подання на рецензування	жовтень 2023 р	виконано
Попередній розгляд на кафедрі	жовтень 2023 р	виконано

Керівник кваліфікаційної роботи _____ доцент Шубенко Л.А.

підпис вчене звання, прізвище, ініціали

Здобувач _____ Кузьміч Я.В.

підпис прізвище, ініціали

Дата отримання завдання «__» _____ 20__ р.

АНОТАЦІЯ

Кузьміч Я.В. Удосконалення елементів технології вирощування саджанців персика в умовах СТОВ «Агрофірма Корсунь» Черкаського району Черкаської області.

Дослідження проводились протягом 2022-2023 рр. в СТОВ «Агрофірма Корсунь» Черкаського району Черкаської області, на кафедрі генетики, селекції і насінництва сільськогосподарських культур БНАУ.

Перспективний сортимент персика для України має високу сумісність з насінневою підщепою, і відповідає рівню сумісності районованим сортам. Вихід товарних саджанців коливається в межах 43,20-50,06 тис. шт./га, у тому числі, саджанців 1-го товарного сорту 36,07-45,73 тис. шт./га. Вихід саджанців районованих сортів, щеплених на клоновій підщепі Пуміселект, складає 25,20-26,18 тис. шт./га, тоді як вихід саджанців, щеплених на сіянцях мигдалю гіркового – 35,77-37,42 тис. шт./га і 26,22-28,45 тис. шт./га відповідно.

Клонова підщепа Пуміселект в порівнянні насінневою підщепою мигдаль гіркою значно впливала на формування фітометричних показників саджанців. Їх загальний приріст, облистяність були меншими. В той же час число коренів 1-го порядку галуження і їх довжина була на 20,0 % і 17,43 % відповідно більше, ніж у саджанців з насінневою кореневою системою, що в свою чергу привело до покращення показників співвідношення між надземною і кореневою системами саджанців.

Кваліфікаційна робота викладена на 65 сторінках комп'ютерного набору, вона містить 12 таблиць та 12 рисунків. Складається зі вступу, 3 розділів, висновків, пропозицій. Список використаних джерел включає 67 найменування з яких 23 іноземних авторів.

Ключові слова: сорти персика, клонова підщепа, насіннева підщепа, саджанці персика.

ABSTRACT

Kuzmich Ya.V. Improvement of the elements of peach seedling cultivation technology in the conditions of Agrofirma Korsun, Cherkasy District, Cherkasy Oblast

The research was conducted during 2022-2023 at Agrofirma Korsun, Cherkasy District, Cherkasy Oblast, at the Department of Genetics, Breeding, and Seed Production of Agricultural Crops of the Ukrainian National Academy of Sciences.

The promising assortment of peaches for Ukraine has high compatibility with seed rootstocks, and corresponds to the level of compatibility with regionalized varieties. The yield of marketable seedlings varies between 43.20-50.06 thousand pieces/ha, including seedlings of the 1st marketable variety 36.07-45.73 thousand pieces/ha. The yield of seedlings of zoned varieties grafted on clone rootstock Pumiselect is 25.20-26.18 thousand units/ha, while the yield of seedlings grafted on bitter almond seedlings is 35.77-37.42 thousand units/ha and 26.22-28.45 thousand units/ha, respectively.

Pumiselect clonal rootstock significantly influenced the formation of phytometric indicators of seedlings in comparison with bitter almond seed rootstock. Their overall growth and foliage were smaller. At the same time, the number of roots of the 1st order of branching and their length was 20.0% and 17.43%, respectively, more than in seedlings with a seed root system, which in turn led to an improvement in the ratio between above-ground and root systems seedlings.

The qualification work is laid out on 65 pages of a computer set, it contains 12 tables and 12 figures. It consists of an introduction, 3 sections, conclusions, proposals. The list of used sources includes 67 titles, of which 23 are foreign authors.

Key words: peach varieties, clonal rootstock, seed rootstock, peach seedlings.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Алексєєва О., Клочко Н. Сорти і підщепи персика. Садівництво по-українськи. 2018. № 5(29). С. 48-51.
2. Андрієнко М. В. Зелене живцювання калини й кизилу / М. В. Андрієнко, В. Г. Ануфрієва // Садівництво. 1995. Вип. 44. С. 68-71.
3. Андрієнко М.В. Особливості укорінення ожини безколючкової при вирощуванні саджанців з ізольованою кореневою системою / М. В. Андрієнко, О. В. Негода // Садівництво. 1993. Вип. 42. С. 3–8.
4. Барабаш О. І. Особливості росту саджанців яблуні в розсаднику на слаборослих підщепах // Садівництво. 1998. Вип. 47. С. 179-184.
5. Білий П.Ф. Садівництво спеціалізованих радгоспів України. Садівництво. 1993. 1-2. С. 2-8.
6. Болтовська О. Комерційні сади: сучасні рішення для забезпечення якісного та високого урожаю. Садівництво по-українськи. 2016. № 5 (17).С. 38.
7. Бушилов В.Д. Формування асиміляційної поверхні клонової підщепи пуміселект в залежності від біометричних показників пагонів. /Матеріали доповідей Всеукраїнської науково-практичної агроекологічної конференції «Перлини степового краю» (21-23 листопада 2018 року). Миколаїв, 2018.С. 64-65.
8. Бушилов В.Д., Рожок О.Ф. Динаміка фотосинтетичних пігментів в листках клонової підщепи пуміселект. Всеукраїнська науково-практична конференція «Актуальні проблеми землеробської галузі та шляхи їх вирішення» (09-11 грудня 2020 року). Миколаїв, 2020. С. 16-18.
9. Воєводін. В. В. Проблеми створення інтенсивних садів у різних зонах України. Новини садівництва. 1991. № 1-4. С. 19.

10. Державний реєстр сортів рослин, придатних для поширення в Україні в 2022 році / Державна ветеринарна та фітосанітарна служба України. К., 2022. С. 444-449.
11. ДСТУ 4938:2008 Саджанці плодових культур. Технічні умови Київ: Держспоживстандарт України, 2009. 12 с.
12. ДСТУ 7863:2015. Визначення легкогідролізного азоту методом Корнфілда. Київ: Державний Стандарт України, 2015. 9 с.
13. ДСТУ 8335:2015. Підщепи плодових культур. Технічні умови Держспоживстандарт України, 2016. 3 с.
14. Китаєв О., Кривошапа В., Соболь В. Зимостійкість сливи. Садівництво по-українськи. 2017. № 1(19). С. 64-66.
15. Кіщак О. А., Кіщак Ю. П., Скрыга В. А. Сумісність сорто-підщепних комбінувань вишні в розсаднику // Садівництво. 2005. Вип. 56. С. 85- 89.
16. Кіщак О.А., Кіщак Ю.П. Оцінка перспективних типів інтенсивних насаджень абрикоса (*Armeniaca vulgaris* Lam.) в Лісостепу України // Садівництво. 2017. Вип. 72. С. 73-79.
17. Кіщак О.А., Шляхи підвищення продуктивності маточних насаджень вегетативно розмножуваної підщепи ВСЛ-2. Садівництво, 2012. Вип.63. С. 94-100.
18. Клименко С.В. Айва (біологія, вирощування, сорти). К.: КП «Дім, сад, город», 2004. 78 с.
19. Ключко Н.М. Сорти персика, перспективні для Південного Степу України // Садівництво. 2014. Вип.68. С.135-144.
20. Книга М.М. Ефективність нових фізіологічно активних речовин при розмноженні плодових і ягідних культур методом зеленого живцювання / М. М. Книга, В. Г. Ануфрієва // Садівництво. 1991. Вип. 40. С. 28–31.
21. Книга М.М. Ефективність нових фізіологічно активних речовин при розмноженні плодових і ягідних культур методом зеленого

- живцювання / М. М. Книга, В. Г. Ануфрієва // Садівництво. 1991. Вип. 40. С. 28-31.
22. Кокоба Ю. А. Особливості розмноження глоду зеленими стебловими живцями в Правобережному Лісостепу України: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. с.-г. наук: спец. 06.01.07 «Плодівництво». Умань., 2012. 18 с.
23. Майборода В. П. Поляки розмножують ВСЛ-2. Новини садівництва. 2013. № 3. С. 4.
24. Майборода В.П. Попередні результати вивчення способів підвищення продуктивності маточника клонових підщеп яблуні / В.П. Майборода, В.С. Цирта, О.В. Мельник // Зб. наук. праць Уманської сільськогосподарської академії. 2000. С. 350-355.
25. Майборода В. П. Проблема розсадниководів. Новини садівництва. 2012. № 2. С. 9-12.
26. Мельник О. В. Вавіт – підщепа сливи. Новини садівництва. 2013. № 2. С.8.
27. Мельник О. В., Шарапанюк О. С. Укорінення відсадків підщепи яблуні М.9 залежно від субстрату для підгортання. Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія «Агрономія». 2018. № 294. С. 156-164.
28. Надточій І. П. Вивчення оптимальних строків зеленого живцювання малопоширених плодових культур // Садівництво. 1995. Вип. 44. С. 64–68.
29. Надточій І. П. Вплив строків живцювання і метамерії зелених живців барбарису та ірги на їх укорінення // Садівництво. 2001. Вип. 52. С. 96–99.
30. Надточій І. П. Прискорене розмноження малопоширених садових культур зеленими живцями / Садівництво. 2005. Вип. 56. С. 233–241.

31. Негода О. В. Особливості технології зеленого живцювання калини з ізольованою кореневою системою // Садівництво. 1993. Вип. 42. С. 53–56.
32. Негода О. В. Особливості технології зеленого живцювання калини з ізольованою кореневою системою // Садівництво. 1993. Вип. 42. С. 53–56.
33. Рудьєв В. А. Економічні проблеми розвитку садівництва України. К.: ННЦ ІАЕ. 2004. 300 с.
34. Сіленко В. О. Сумісність айви із сортами груші // Науковий вісник національного аграрного університету. 2005. Вип. 84. С. 60–64.
35. Сіленко В. О. Шляхи покращення якості садивного матеріалу груші на слаборослій підщепі // Садівництво. 2001. Вип. 52. С. 87–91.
36. Сіленко В. Слаборослі підщепи для груші в Лісостепу України // Пропозиція. 2002. № 7. С. 47–51.
37. Соболев В.А., Натальчук Д.Ю. Вирощування садивного матеріалу персика (*Persika vulgaris MILL.*) на клонових підщепах у Північній частині Лісостепу України // Садівництво. 2015. Вип. 70. С. 52–57.
38. Соболев В.А., Сухойван О.М. Сорто-підщепні комбінування сливи (*Prunus domestica L*) у розсаднику та в саду у Північній частині Лісостепу України // Садівництво. 2012. Вип. 66. С. 108–111.
39. Сорти плодових культур селекції Інституту зрошуваного садівництва імені М.Ф. Сидоренка, придатні для поширення в Україні [каталог] / [Л.М. Толстолік, М.І. Туровцев, В.О. Туровцева та ін.] Мелітополь, 2010. 42 с.
40. Стащенко Р. І. Вплив стимуляторів на вкорінення і ріст клонових підщеп яблуні та груші // Науковий вісник Національного аграрного університету. 2005. Вип. 84. С. 68–72.

41. Сташенко Р. І. Вплив стимуляторів на вкорінення і ріст клонових підщеп яблуні та груші // Науковий вісник Національного аграрного університету. 2005. Вип. 84. С. 68–72.
42. Сташенко Р. І. Вплив стимуляторів на вкорінення і ріст клонових підщеп яблуні та груші // Науковий вісник Національного аграрного університету. 2005. Вип. 84. С. 68–72.
43. Шарапанюк О.С. Продуктивність відсадкового маточника підщеп яблуні залежно від субстрату й обробки регулятором росту в Правобережному лісостепу України. Автореферат дис. на здобуття наукового ступеня канд. с.-г. наук. Умань. 2019. 24 с.
44. Шевчук Н. В., Шевчук М. С. Вирощування саджанців вишні на клонових підщепах // Садівництво. 1993. Вип. 42. С. 47-48.
45. DeJong T., Johnson J., Doyle A., Weibel L., Solari B., Basile J., Marsal D. Growth, yield and physiological behaviour of size-controlling peach rootstocks developed in California. *Acta Hort.* 2004. 658(2). pp. 449-456.
46. Felipe A. ‘Felinem’, ‘Garnem’ and ‘Monegro’ almond x peach hybrid rootstocks. *HortScience.* 2009. 44. pp. 196-197.
47. Gudarowska E. and Licznar- Małańczuk M. The quality of root system of dwarf rootstock ‘Pumiselect’ for peach trees persiku sakņu sistēmas kvalitāte uz pundurpotcelma ‘Pumiselect’ agronomijas vēstis (Latvian journal of agronomy). no. 9, Iju, 2006. pp. 24-27.
48. Gudarowska E., Licznar-Małańczuk M. The quality of root system of dwarf rootstock 'Pumiselect' for peach trees. *Agronomijas Vestis.* 2006. No. 9. pp. 24- 27.
49. Gudarowska E., Małańczuk L. M. The quality of root system of dwarf rootstock ‘pumiselect’ for peach trees. *Latvian Journal of Agronomy.* 2006. 9. pp. 24-27.

50. Jimenez S., Pinochet J., Abadia A., Moreno Tolerant response to iron chlorosis of Prunus selections as rootstocks. HortScience. 2008. 43. pp. 1-6.
51. Penyalver H. Response of new interspecific hybrids for peach to root-knot and lesion nematodes, and crown gall. Acta Hort. 2002. 592(2): pp. 707-716.
52. Perry R. D., Ferree, G. Reighard. Performance of the cooperative peach rootstock planting. J. Amer. Pom. Soc. 2000. 54: pp. 6-10.
53. Pinochet J., Fernandez M., Cunill J., Torrents A., Felipe M., Lopez B. Lastra and R. Penyal-ver. Response of new interspecific hybrids for peach to root-knot and lesion nematodes, and crown gall. Acta Hort. 2002. 592. pp. 707-716.
54. Reighard G. L. Current directions of peach rootstock programs worldwide. Acta Hort. 2002. 592. pp. 421-428.
55. Reighard G. L. Peach rootstocks for the United States: are foreign rootstocks the answer? HortTechnology 2000. 10. pp. 714-718.
56. Reighard, G. L. and F. Loreti.. Rootstock development. 2008. pp.193-220.
57. Reighard, G. L. Peach rootstocks for the United States: Are foreign rootstocks the answer? HortTechnology 10(4): 2000. pp. 714-718.
58. Robinson T. L. Apple-orchard Planting Systems. Apples: Botany, Production and Uses. CABI Publishing, Wallingford. 2003. pp. 345-407.
59. Solari L.I., Johnson S.P. and DeJong T.M. Hydraulic conductance characteristics of peach (*Prunus persica*) trees on different rootstocks are related to biomass production and distribution. Tree Physiol. 2006. 26. pp. 1343-1350.
60. Solari, L. I., Pernice F. I and DeJong T. M. The relationship of hydraulic conductance to root system characteristics of peach (*Prunus persica*) rootstocks. Physiol. Plantarum 2006. 128. pp. 324-333.